

AHDE VEFÂ

Gönderen Kadir Hatipoglu - Ocak 20 2013 13:04:09

AHDE VEFÂ; AHDE VEFÂ; İslamiyet; ahde vefayı, akitlere riayeti imanın gereği kabul eder, anlaşmalara riayet etmeyi, gerekenleri yerine getirmeyi, sözünün erleri olmayı emreder Öyle ise ahd nedir? Ahd: Vaad etme, peyman, misak ve vasiyet anlamındadır İki taraf arasında yapılan sözleşmelere, yapılan mukaveleye de ahd denir. Ahd yapmanın yani ahidleşmenin insanlar arasında inşa edilen biçimine “muâhede” denir Ahd, ayrıca hem yemin hem de kesin söz verme anlamındadır Yemin, ahdin dinî yönünü, söz verme ise, ahlîkî boyutunu ihtiva eder Allah ile İsrîiloğulları arasında yapılan ahdin hükümlerini muhtevi olduğundan dolayı, Yahudi ve Hıristiyan kutsal kitaplarına Ahd-i Atîk ve Ahd-i Cedîd denilmiştir Vefa: Sözünde durmak, ödemek anlamındadır “Sözünde durmak, verdiği sözlere ve yaptığı antlaşmalara bağlı kalmak, özü ve sözü doğru olmak” anlamlarına gelen ahde vefî ya da kısaca vefî, Kur’în ahlîkının en önemli ilkelerinden biridir Kur’în’da ahde uygun hareket edilmesi imîndan sayılmış, Allah ile yaptıkları antlaşmaya sadık kalanlara büyük ödüller vaad edilmiş, #1575;ِنَّ الَّذينَ يُبَايِعُونَكَ اِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللّهَ يَدُ اللّهِ فَوْقَ اَيْديهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَاِنَّمَا يَنْكُثُ عَلى نَفْسِه وَمَنْ اَوْفى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللّهَ فَسَيُؤْتيهِ اَجْرًا عَظيمًا “Sana bîat edenler ancak Allah’a bîat etmiş olurlar 2 Allah’ın eli onların ellerinin üzerindedir Verdiği sözden dönen kendi aleyhine dönüş olur Allah’a verdiği sözü yerine getirene, Allah büyük bir mükîfat verecektir ” (Fetih, 48/10) Allah’a karşı ahitlerini hiçe sayanların îhirette hiçbir nasip alamayacakları haber verilmiş, #1575;ِنَّ الَّذينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ

اللّهِ
وَاَيْمَانِ
07;ِمْ ثَمَنًا
قَليلًا
اُولئِكَ
لَاخَلَاقَ
لَهُمْ فِى
الْاخِرَةِ
وَلَايُكَلّ
16;مُهُمُ
اللّهُ وَلَا
يَنْظُرُ
اِلَيْهِمْ
يَوْمَ
الْقِيمَةِ
وَلَا
يُزَكّيهِمْ
وَلَهُمْ
عَذَابٌ
اَليمٌ “Şüphesiz, Allah’a
verdikleri sözü ve yeminlerini az bir karşılığa değişenler var ya, işte onların ahirette bir
payı yoktur Allah kıyamet günü onlarla konuşmayacak, onlara bakmayacak ve
onları temizlemeyecektir Onlar için elem dolu bir azap vardır ” (Al-i
İmrân, 3/77) Ve verdikleri sözü yerine getirmeyenler bozguncu (fasık)
olarak nitelendirilmişlerdir:
اَلَّذينَ
يَنْقُضُونَ
عَهْدَ
اللّهِ مِنْ
بَعْدِ
ميثَاقِه
وَيَقْطَعُو
06;َ مَا اَمَرَ
اللّهُ بِه
اَنْ يُوصَلَ
وَيُفْسِدُو
06;َ فِى
الْاَرْضِ
اُولئِكَ
هُمُ
الْخَاسِرُو
06;َ “Onlar, Allah’a verdikleri sözü, pekiştirilmesinden
sonra bozan, Allah’ın korunmasını emrettiği bağları (iman, akrabalık, beşeri ve ahlâki
bütün ilişkileri) koparan ve yeryünde bozgunculuk yapan
kimselerdir İşte onlar ziyana uğrayanların ta kendileridir ” (Bakara, 2/27)
وَالَّذينَ
يَنْقُضُونَ
عَهْدَ

اللّهِ مِنْ
بَعْدِ
ميثَاقِه
وَيَقْطَعُو
06;َ مَا اَمَرَ
اللّهُ بِه
اَنْ يُوصَلَ
وَيُفْسِدُو
06;َ فِى
الْاَرْضِ
اُولئِكَ
لَهُمُ
اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ
سُوءُ
الدَّارِ “Allah’a
verdikleri sözü, pekiştirilmesinden sonra bozanlar, Allah’ın korunmasını
emrettiği şeyleri (akrabalık bağlarını) koparanlar ve yeryüzünde fesat çıkarırlar
var ya; işte İânet onlara, yurdun kötüsü (cehennem) de onlarıdır
“ (Ra’d, 13/25) Muhterem Kardeşlerim İnsanlar arası ilişkilerde güven
unsurunun hâkim olabilmesi için yegane garanti vasıtası ahde vefâdir Bu
yüzden, Allah Teâİâ, Kur’an’da, insanların toplum hayatının gereği
olarak birbirleriyle yaptıkları sözleşmelerin esaslarına uygun hareket etmelerinin, verdikleri
sözleri mutlaka yerine getirmelerinin önemi üzerinde ısrarla durur Ahde vefanın
Müslümanların karakteristik özelliklerinden olduğunun altını çizen
Kur’ân-ı Kerîm, gerek insanlar arası ve gerekse uluslararası ilişkilerinde ahde
vefaya ayrı bir önem atfeder Başka bir ifadeyle, Kur’ân-ı Kerîm,
ahde vefayı, insanın bireysel ve toplumsal hayatının önemli ve uyulması zorunlu
unsurlarından biri olarak telakki eder Dolayısıyla ahde vefa göstermek, hem
Allah-insan ilişkilerinin hem de uluslararası ilişkilerin temel unsurlarındandır Kur’ân-ı
Kerim, ahde vefa gösterilmesini bütün hayatın esası ve faziletli bir yaşamın
ön şartı kabul eder: يَا
اَيُّهَا
الَّذينَ
امَنُوا
اَوْفُوا
بِالْعُقُود
16; “Ey iman edenler! Akitlerinizi yerine getirin ” (Mâide,5/1)
Akit, sözleşme demektir Kelime burada, hem Kur’an’ın getirdiği iman
esaslarını, Allah’ın emir ve yasaklarını, uygulanması gereken kuralları, hem de genel
anlamıyla kişilerin kendi aralarında yaptıkları sözleşmeleri, verdikleri sözleri
kapsamaktadır Kur’ân, ahitlerin yerine getirilmesi hususunda çok titiz
davranır Ahit, hem Allah’ın insanlara teklif etmiş olduğu hükümler ve
hem de insanların Allah’a karşı veya Allah adına diğerlerine karşı yerine getirmeyi
taahhüt etmiş oldukları hususlar olduğu içindir ki, Allah Teâİâ, bu hususta
وَاِذَا
قُلْتُمْ
فَاعْدِلُوا

وَلَوْ كَانَ
ذَاقُرْبى
وَبِعَهْدِ
اللّهِ
اَوْفُوا
ذلِكُمْ
وَصّيكُمْ
بِه
لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ
 (Birisi hakkında) konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa adil olunو
Allahوa verdiğiniz sوzو tutunو İşte bunları Allah size وğوt
almanız diye emretti و (Enوam,6/152)
وَاَوْفُوا
بِعَهْدِ
اللهِ اِذَا
عَاهَدْتُمْ
 Allahوın ahdini yerine getirinizو (Nahl,16/91)
buyurmaktadırو Allahوa, insanlara ve uluslara verilen her sوz ve taahhوt
bir sorumluluğu gerektirirو Ahde vefa gوstermeyenler Allahوa karşı
sorumludurlar:
وَاَوْفُوا
بِالْعَهْدِ
اِنَّ
الْعَهْدَ
كَانَ
مَسْؤُلاً
 verdiğiniz sوzو de yerine getirinو
 (İsrو, 17/34) وَاَوْفُوا
بِعَهْدِ
اللهِ اِذَا
عَاهَدْتُمْ
وَلاَ
تَنْقُضُوا
اْلاَيْمَانِ
 بَعْدَ
تَوْكِيدِهَ
 وَقَدْ
جَعَلْتُمُ
اللهَ
عَلَيْكُمْ
كَفِيلاً
اِنَّ اللهَ
يَعْلَمُ مَا
تَفْعَلُونَ
 Antlaşma yaptığınız zaman, Allahوa karşı verdiğiniz sوzو yerine
getirinو Allahوı kendinize kefil kılarak pekiştirdikten sonra yeminlerinizi

bozmayın Şülphesiz Allah yaptıklarınızı bilir. (Nahl,16/ 91)

وَلاَ

تَكُونُوا

كَالَّتِى

نَقَضَتْ

غَزْلَهَا

مِنْ بَعْدِ

قُوَّةٍ

اَنْكَاثًا

تَتَّخِذُونَ

اَيْمَانَكُمْ

دَخَلاً

بَيْنَكُمْ

اَنْ تَكُونَ

اُمَّةٌ هِىَ

اَرْبَى مِنْ

اُمَّةٍ

اِنَّمَا

يَبْلُوكُمُ

اللهُ بِهِ

وَلَيُبَيِّنَ

يَنَّ لَكُمْ

يَوْمَ

الْقِيَمَةِ

مَا كُنْتُمْ

فِيهِ

تَخْتَلِفُونَ

06;َ Bir topluluk diğür bir topluluktan daha (güccedil; ve) çoktur diye

yeminlerinizi aranızda bir hile ve fesat sebebi yaparak, ipliğini iyice eğirip büktükten

sonra (tekrar) çbozan kadın gibi olmayın Allah bununla sizi ancak imtihan

eder Hakkında ayrılığa düştüğünüz şeyleri kıyamet günü

size elbette açı klayacaktır “ (Nahl,16/ 92) Ayetlerden anlaşıldığına

göre, antlaşma yapan taraflar arasındaki güccedil; dengesi ne olursa olsun, temel

ahlâkî ilke, verilen sözün mutlaka yerine getirilmesidir Kendinden

güccedil; olana verilen sözü yerine getirip, zayıf olana verilen sözüze

riayet etmemek, ahlaksızca bir tutumdur Bu ilke, aynı zamanda bireysel ilişkilerde

büyük-küccedil;k arasında da dikkat edilmesi gereken temel ve

ahlâkî bir düzenleyici ilkedir Ayrıca, verilen söz ve yapılan

antlaşmalara riâyet hususunda Allah kefil tutulmuş olduğundan, antlaşmanın gereğini yerine

getirmemek Allah’a karşı işlenmiş büyük bir suçtur Kısaca, bu

âyetler, kişinin Allah’a olan inancından dolayı manevî, ahlâkî,,

toplumsal ve uluslararası ilişkilerdeki sorumluluklarına işaret ettiği gibi, aynı zamanda insanların

birbiriyle yaptıkları bütün sözleşmelerin, bütün antlaşmaların ilke

olarak Allah’la yapılmış sayılacağını ve dolayısıyla bunlara tam bir riayet gerektirdiğine

dikkat çeker Zikredilen âyetlerden de anlaşıldığı üzere,

Kur’ân, sözde durmayı ve antlaşmalara riâyeti imanın bir gereği

saymıştır Hz Peygamber de verilen sözün önemi üzerinde titizlikle

durmuş ve sözde durmayı ve antlaşmalara riâyeti imanın bir gereği ve din&iicirc; bir görev saymıştır. Bu konuda Hz Peygamber şöyle buyurmuştur:
 “Emanete riâyeti olmayanın imanı yoktur, sözünde durmayanın da dini yoktur ” (Ahmed b Hanbel, Müsned, III, 135, 154, 210, 251)
Kur’an’da, verilen sözün yerine getirilmemesi Allah katında en çirkin davranışlardan biri hatta önde geleni olarak takdim edilmektedir:
يَآاَيُّهَاالَّذِينَاَمَنُوالِمَتَقُولُونَمَالاَتَفْعَلُونَكَبُرَمَقْتًاعِنْدَاللهِاَنْتَقُولُوامَالاَتَفْعَلُونَ“Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz? Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük gazap gerektiren bir iştir ” (Saf,61/ 2-3) İşte bundan dolayı olsa gerek ki, Allah adına verilen ahdin bozulmaması istenmiştir Verilen sözün yerine getirilmesi Kur’an’ın emridir Müslümanın sözü senet gibidir Aleyhine de olsa verdiği sözü yerine getirir İnanan insan verdiği sözden caymaz Sözden caymanın münafıklık alameti olduğunu bilir Peygamberimiz buyuruyor ki:
قَالَرَسُولُاللّهِأرْبَعٌ مَنْكُنَّفيهِكَانَمُنَافِقاًخَالِصاًوَمَنْكَانَتْفِيهِخَصْلَةٌمِنْهُنَّكَانَتْفِيهِخَصْلَةٌمِنَالنِّفَاقِحَتّىيَدَعَهَاإذَا

أُؤْتِمِنَ
خَانَ،
وَإذَا
حَدّثَ
كَذَبَ،
وإذَا
عَاهَدَ
غَدَرَ،
وَإذَا
خَاصَمَ
فَجَرَ İbnu Amr İbni'l-As (radiyallahu
anhümâ) anlatıyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular
ki:"Dört haslet vardır; kimde bu hasletler bulunursa o kimse halis münafıktır
Kimde de bunlardan biri bulunursa, onu bırakıncaya kadar kendinde nifaktan bir haslet var
demektir: Emanet edilince hıyanet eder, konuşunca yalan söylere, söz verince
sözünde durmaz, husumet edince haddi aşar "[Buharî, İman 24, Mezalim 17,
Cizye 17; Müslim, İman 106, (58); Ebu Davud, Sünnet 16, (4688); Tirmizî, İman
14, (2634); Nesâî, İman 20, (8, 116)] Mürsquo;minlerin vasıflarını bildiren
Rabbimiz buyurmaktadır:
وَالَّذِينَ
هُمْ
لاَمَانَاتِ
07;ِمْ
وَعَهْدِهِم
18; رَاعُونَ “Yine onlar ki,
emanetlerine ve verdikleri sözlere riâyet ederler ” (Mürsquo;minun, 23/8)
 Kulluğun en başta gelen özelliği bu… Sözünü yerine
getirmek… يُوفُونَ
بِالنَّذْرِ
وَيَخَافُون
14; يَوْمًا
كَانَ
شَرُّهُ
مُسْتَطِيرً
75; “O kullar adaklarını yerine getirirler Kötülüğü her yanı
kuşatmış bir günden korkarlar ” (İnsan, 76/7) Yüce Mevlamız örneğ
gösteriyor: وَاذْكُرْ
فِى
الْكِتَابِ
اِسْمَعِيلَ
اِنَّهُ
كَانَ
صَادِقَ
الْوَعْدِ
وَكَانَ
رَسُولاً
نَبِيًّا “Kitap’ta
İsmail’i de an Şüphesiz o sözünde duran bir kimse idi Bir

resul, bir nebi idi ”(Meryem, 19/54) Rabbinin nezdinde beğenilen İsmail Peygamber…
Beğenilme özelliği de sözüne bağlılık… عن
عبداللّهِ بن
أبى الحمساءَ
رَضِيَ
اللّهُ عَنه
قال.:
]بَايَعْتُ
رَسُولَ
اللّهِ .
بِبَيْعٍ
قَبْلَ أنْ
يُبْعَثَ،
وَبَقِيَتْ
لَهُ
بَقِيَّةٌ،
فَوَعَدْتُهُ
15; أنْ آتِيَهُ
بِهَا في
مَكَانِهِ،
فَنَسِيتُ
ثُمَّ
ذَكَرْتُ
بَعْدَ ثَثٍ،
فَجِئْتُ
فَإذَا هُوَ
فِي
مَكَانِهِ،
فَقَالَ.: يَا
فَتَى لَقَدْ
شَقَقْتَ
عَلَيَّ أنَا
ههُنَا
مُنْذُ ثَثٍ
أنْتَظِرُكَ
 &Abdullah İbnu Ebi'l-Hamsa (radiyallahu anh) anlatıyor: "Resulullah (aleyhissalâtu
vesselâm)a daha bi'set (peygamberlik) gelmezden önce bir şey satın almıştım O
alışverişten ona hâlâ bir miktar (borç) bakiyesi kalmıştı Ben o kalanı,
kendisine yerinde vermeyi vaadettim Ama bunu unuttum Üç gün
geçtikten sonra hatırladım, geldiğimde o hâlâ (sözleştığımız) yerindeydi
"Ey genç bana meşakkat verdin, ben üç gündür burada seni
bekliyorum!" buyurdular "[Ebu Davud, Edeb 90, (4996)] Her konuda olduğu gibi, ahde vefada da
tüm insanlık için örnek olan Peygamberimizin şu hareketi her türlü
takdirin üstünde olsa gerektir… Hicretin 6 yılında (M 628) Allah
Resulü ile beş yüz kadar ashabı, hac maksadıyla, yola çıkmıştı
Yanlarında sadece basit birer kılıç vardı Muharebe ve mücadele yapmayı
düşünmemişlerdi Müslümanlar ihramlarına
bürünmemişlerdi ş halde Hudeybiye’ye kadar gelmişlerdi Müşrikler,

Müslümanları Mekke’ye sokmamak için diretmişler, velhasıl burada müşriklerle bir antlaşma yapılmıştı Bu antlaşmaya göre: "Müşriklerden Müslümanların saflarına geçecek erkekler iade edilecek " Müslüman olmuş ve Resûlullah'a iltica etmiş her erkek kâfirlere iade edilecekti Resûlullah: "Bu olmaz!" dedi Kâfirlerin murahhası, onların heyetinin başı Süheyl ise: "Bu olmazsa anlaşma da olmaz Kılıçlarımızla üzerinize geliriz" diyerek diretti Allah Resûlü ısrar edince, Süheyl'de direnerek "Ben imza atmıyorum" dedi Resûlullah zahirde çok ağır olan bu maddeyi kabul etti Henüz müzakere bitmiş ve fakat antlaşma yazılmamış, yürürlüğe girmemişti. Tam bu sırada oraya Süheyl'in oğlu Cendel geldi 17-18 yaşlarında bir genç,… daha yeni Müslüman olmuş, fakat babası Süheyl ona en büyük darbeyi vurmuş, hapse atmış, ellerine ayaklarına zincir vurmuş, elerli ayakları bağlı genç, yatmış olduğu hapisaneden bin bir güçle kurtulup, kanlar içinde ve ayağındaki zincirlerin şakırtısıyla kendini Allah Resulü'nün huzuruna attı "Merhamet Ya Resûlallah!" dedi Vücudundaki mızrak, zincir, kırbaç, sopa yaralarını gösterdi Allah Resûlü: "Ahitname daha imzalanmamıştır. Ben bunu alıkoyacağım" deyince, Süheyl karşı çıktı "Gördün mü Ya Muhammed! Anlaşmamıza göre Oğlum bana teslim edeceksin!" dedi Ne yapacak şimdi ufkun peygamberi… Bir söz vermişti, sözünden dönsün mü? Peygamberimizin içi kan ağlıyor, vermek istemiyor, ama bir anlaşma var "Ya Cendel, ne yazık ki seni iade etmemiz gerekiyor ” babası oğlunun yakasından tutmuş, çekiyor, çekiyor… Cendel kafasını öbür tarafa çevirmiş, peygamberimizin yüzüne bakıyor. Ya Resulallah, beni geri mi gönderiyorsun? ümitlenmiştim, bana sahip çıkacaksın zannediyordum. Beni babamın, bu azgın insanların yanına mı gönderiyorsun, Ya Resûlallah, ben bu ümitlerle zincirlerimi kırmamıştım, bu ümitlerle kapıyı yarıklamamıştım diyor ve ağlıyordu Hz Peygamber ne yapayım ben antlaşma yaptım Antlaşma yaptığımdan dolayı geri gönderiyorum. Mecburum Demek antlaşma yaptın Ya Resûlallah, Sen mi git diyorsun gideceğim Yeter ki sen de gideceğim, öl de öleceğim… “Pekâla Cendel git! Allah seni ve seninle beraber bütün mazlumları kurtaracak. İslâm'in atisi için benim böyle hareket etmem lâzım" dedi Ashab-ı Kiram'ın hepsi kılıçlarını yarıya kadar çektiler "Ya Resûlallah! Olmaz bu"! Dediler. ömer o kadar galeyana gelmişti ki, Allah Resûlü ile şöyle muhavere etti: -"Ya Resûlallah, Sen bize vaad etmedinmi ki, Kâbe'yi ziyaret edeceğiz " -"Ben Allah'ın dediğinden başkasını yapmam " -"Ya Resûlallah, sen Allah'ın peygamberi değil misin?" -"Allah'ın Peygamberiyim Fakat ben Allah'ın dediğinden başka şey yapmam " -"Ya Resulallah! Sen Allah'ın Peygamberi değil misin?" -"Allah'ın Peygamberiyim, ama ben Allah'a isyan etmem "[1] İşte ahde vefa örneği Peygamberimiz Hz Ali’nin dediği gibi “İnsanların en doğru sözlüsü ve ahbine en vefalı idi ” İşte tarihten bir vefa örneği Mithat Cemal Kuntay anlatıyor: “Meşrutiyetin ilk seneleri Bir cuma Adam boyu kar yağmış ve o gün, ne tramvay ne araba ne şimendifer ne vapur işliyor. Çapa'daki bizim eve ne sütçü gelmiş ne de ekmekçi ve öğlen yemeğinden sonra kapı çalındı . Biz ekmekçi geldi zannettik, baktık Akif gelmiş ve şaşırıdım, nasıl geldiğini merak ettim Beylerbeyi’nden Beşiktaş'a nasılsa bir vapur işlemişti ve 'bu kadar' dedi. Bu kadar mı dedim; 'evet' dedi Beşiktaş'a geçmiş Beylerbeyi'nden ve tabii, oradan Çapa'ya kadar yayan

yürümüş Nasıl yaparsın bunu dediğimde 'nasıl yapmam; söz vermiştim, geleceğim demiştim; gelmeme, sözümü ¸ğnememe, ancak ecelim mâni olabilirdi' diyor Akif ” İşte ahde vefa; işte söz; işte sözünde durmak ve işte bir insan örneği Mehmet Akif, bütün ömrü boyunca, hep verdiği söze bağlı olarak yaşadı Vefa duygusu Onun en belli başlı özelliklerinden birisiydi Arkadaşları, Onun bir defa olsun yalan söylediğini duymadılar Verdiği sözden caydığına şahit olmadılar Yakın dostlarından Mitat Cemal Kuntay anlatıyor «Balkan Harbi başlarken, Akif Bey, yegane ge¸im yolu olan resmi memuriyetinden istifa etti Kirada oturduğu evine, bir cuma günü gittim Beş ¸ocuğundan başka, dört ¸ocuk daha vardı - Bunlar kim? dedim - ¸ocuklarım! dedi Sonra anlattı Âkif, Baytar Mektebinde iken bir arkadaşıyla anlaşmışlar Kim önce ölürse, ¸ocuklarına sağ kalan baksın! » demişler Arkadaşı vefat etmiş Mehmet Akif'te, verdiği söze bağlı kalarak anlaşma hükmünü yerine getirmiş Mithat Cemal devam ediyor; - Halbuki o zamanlar, Akif Beyin beş parası yoktu; fakat beş ¸ocuğu vardı! Yine ¸ok yakın dostlarından Fatih Gökmen anlatıyor; Akif, verdiği söze bağlı olmayanlara insan gözüyle bakmazdı Aramızda ge¸en bir olayı anlatayım: Ben Vaniköy'de oturuyordum Kendisi de Beylerbeyi'nde Bir gün, öğlen yemeğini bende yemeği, sonra da oturup sohbet etmeyi kararlaştırdık O gün, öyle yağmurlu, boralı bir hava oldu ki her taraf sele boğuldu Havanın bu haliyle karadan gelemeyeceğini tabii gördüm Yakın komşulardan birine gittim Yağmur, bütün şiddetiyle devam ediyordu Eve döndüğümde ne işiteyim, bu arada, Mehmet Akif Bey sırlıklam bir vaziyette gelmiş Beni bulamayınca, evdekilerin bütün ısrarlarına rağmen i¸eri girmemiş «Selam söyleyin» demiş ve o yağmurlu havada dönmüş gitmiş! Ertesi gün, kendisinden özür dilemek istedim - «Bir söz, ya ölüm veya ona yakın bir felaketle yerine getirilmezse mazur görülebilir” dedi ve benimle altı ay dargın kaldı ” [1] Hz Peygamber’in “ahde vefa” önekleri i¸in bkz: İbn Kesîr, el-Bidaye ve’n-Nihâye, Beyrut 1990, IV, 227-228; Hattab, Mahmud Şît, Komutan Peygamber, (¸ev Ahmet Ağırak¸a), İstanbul 1988, s 215; Hamidullah, Muhammed, Mecmûatü’l-Vesâiku’s-Siyâsiyye, Beyrut 1987, s 409

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)